

Paper type: Research Article

The Effect of Corporate Governance Factors on Profit Co-Movement

Mohammadreza Abbasi Astamal^{*1}, Behzad Khodadadi²

Received: 2025/067/17

Accepted: 2025/10/02

Abstract

Purpose: Accounting profit is the most important criterion for investors and shareholders in their future judgments and decisions, and if they are not satisfied with the profit, they compare the company's profit with the market profit or the profit of companies in the same industry. One of the important and influential factors in this regard is the corporate governance system, which can affect the movement of profit. This study examines the effect of corporate governance system factors on profit co-movement.

Method: This research is practical in terms of purpose and in terms of methodology, the correlation is of the causal type (after event). The systematic elimination sampling, 129 companies were selected as sample and were investigated in the period of 6 years between 2018 and 2023. The method used to collect information is a library and data are collected for measuring variables from the codal website and corporate financial statements and in Excel, basic calculations have been made then, to test the hypotheses of the software stata was used.

Findings: The results of the research show that there is factors of the corporate governance system have a direct effect on the movement of profits. Institutional ownership has a direct effect on profit co-movement. The independence of the board of directors has a direct effect on the movement of profits. The expertise of the audit committee has a direct effect on the movement of profit. The power of the CEO has a direct effect on the profit co-movement.

Conclusion: Ultimately, it can be concluded that as the factors of the corporate governance system improve, earnings co-movement also increases. When earnings co-movement is higher, investors are able to extract the informational content they need at the industry level more easily.

Keywords: Corporate Governance, Profit Co-Movement, Factor Analysis.

[10.71600/jacgr.2025.1209944](https://doi.org/10.71600/jacgr.2025.1209944)

How to cite this article: Abbasi Astamal, M. R., & Khodadadi, B. (2025). The Effect of Corporate Governance Factors on Profit Co-Movement. *Accounting and Corporate Governance Researches*, 4(12), 87-107. (in Persian).

¹. Assistant Prof., Department of Accounting, Va.C., Islamic Azad University, Varzaghan, Iran.

***Corresponding Author:** mr.abbasi58@iau.ac.ir

². MSc., Department of Accounting, Ah.C., Islamic Azad University, Ahar, Iran.

نوع مقاله: علمی پژوهشی

تأثیر عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود

محمدرضا عباسی استمال^{۱*}، بهزاد خدادادی^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۳/۲۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۷/۱۰

چکیده

هدف: سود حسابداری مهمترین معیار سرمایه‌گذاران و سهامداران در رابطه با قضاوتها و تصمیم‌گیری‌های آتی آنها می‌باشد و در صورت عدم رضایت از سود، اقدام به مقایسه سود شرکت با سود بازار و یا سود شرکت‌های هم صنعت می‌کنند. یکی از عوامل مهم و اثرگذار در این زمینه عوامل نظام راهبری شرکتی است که می‌تواند بر هم حرکتی سود موثر واقع شود. پژوهش حاضر به بررسی تأثیر عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود می‌پردازد.

روش: این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی بوده و از بعد روش شناسی همبستگی از نوع علی (پس رویدادی) می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده و با استفاده از روش نمونه‌گیری حذف سیستماتیک، ۱۲۹ شرکت به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شده در دوره‌ی زمانی ۶ ساله بین سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ مورد بررسی قرار گرفتند. روش مورد استفاده جهت جمع‌آوری اطلاعات، کتابخانه‌ای بوده و داده‌های مربوط برای اندازه‌گیری متغیرها از سایت کدال و صورتهای مالی شرکت‌ها جمع‌آوری شده و در اکسل محاسبات اولیه صورت گرفته سپس برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از نرم افزار استاتا استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود تأثیر مستقیم دارد. مالکیت نهادی بر هم حرکتی سود تأثیر مستقیم دارد. استقلال هیئت‌مدیره بر هم حرکتی سود تأثیر مستقیم دارد. تخصص کمیته حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر مستقیم دارد. قدرت مدیرعامل بر هم حرکتی سود تأثیر مستقیم دارد.

نتیجه‌گیری: در نهایت می‌توان نتیجه گرفت هرچه عوامل نظام راهبری شرکتی بهبود یابد، هم حرکتی سود نیز افزایش می‌یابد. در صورتی که هم حرکتی سود بیشتر باشد، در این صورت سرمایه‌گذاران می‌توانند استخراج محتوای اطلاعاتی مورد نیازشان را در سطح صنعت راحت‌تر انجام دهند.

واژه‌های کلیدی: راهبری شرکتی، هم حرکتی سود، تحلیل عاملی.

[10.71600/jacgr.2025.1209944](https://doi.org/10.71600/jacgr.2025.1209944)

استناد: عباسی استمال، محمدرضا، خدادادی، بهزاد. (۱۴۰۴). تأثیر عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود. پژوهش‌های حسابداری و راهبری شرکتی، ۴ (۱۲)، ۸۷-۱۰۷.

^۱. استادیار، گروه حسابداری، واحد ورزقان، دانشگاه آزاد اسلامی، ورزقان، ایران. *نویسنده مسئول: mr.abbasi58@iau.ac.ir

^۲. کارشناسی ارشد، گروه حسابداری، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران.

مقدمه

با توجه به اینکه انگیزه اصلی مدیران حداکثر سازی قیمت سهام است، مدیران می‌توانند با دستکاری اطلاعات مالی از جمله سود، باعث حرکت قیمت سهام در مسیر دلخواه شوند. با این حال، زمانی که سود شرکت‌ها در صنعت، با هم حرکت می‌کند یا به عبارتی هم حرکتی سود وجود دارد، فعالان بازار سرمایه می‌توانند اطلاعاتی را از سود صنعت درباره سود واقعی و صحیح شرکت کسب کنند و در نتیجه بهتر می‌توانند سوگیری در اطلاعات و گزارش‌های مالی را شناسایی کنند. با آگاهی فعالان بازار سرمایه درباره سود واقعی شرکت از طریق سود سایر شرکت‌ها در صنعت، به جای استفاده از گزارشات شرکت، منافع مورد انتظار مدیران از دستکاری سود کاهش می‌یابد. از سوی دیگر، اگر سود شرکت با سود سایر شرکت‌ها در صنعت همبستگی یا حرکت همزمان نداشته باشد، قیمت سهام شرکت تابعی از سود شرکت است. در این شرایط، با توجه به انگیزه مدیران در حداکثر سازی قیمت سهام، احتمال دستکاری سود بیشتر خواهد بود. بنابراین می‌توان گفت با افزایش حرکت همزمان سود شرکت با سود سایر شرکت‌ها در صنعت (هم حرکتی سود)، احتمال دستکاری سود کاهش می‌یابد (جکسون و همکاران^۱، ۲۰۱۷). گانگ و همکاران^۲ (۲۰۱۳) نیز دریافتند زمانی که سود شرکت با سود شرکت‌های هم صنعت، حرکت همزمان کمتری دارد مدیران به مدیریت اختیاری پیش‌بینی‌های سود تمایل بیشتری دارند.

از سوی دیگر، حاکمیت شرکتی مجموعه ساختارها و فرآیندهایی است که به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای هدایتی و کنترلی شرکت‌ها به حساب می‌آید. یک حاکمیت شرکتی خوب و مناسب منجر به کارایی عملکرد شرکت‌ها، دسترسی بیشتر به سرمایه، کاهش ریسک، افزایش پاسخگویی و شفافیت در برابر سرمایه‌گذاران می‌شود. از آنجاکه حاکمیت شرکتی چارچوبی برای دسترسی به اهداف شرکت به حساب می‌آید، تمام حوزه‌های مدیریتی مانند کنترل داخلی و ارزیابی عملکرد را شامل می‌شود (روحی علیایی، ۱۳۹۳). به طور کلی حاکمیت شرکتی عملی اخلاقی با گستره سازمانی است که طیف وسیعی از ذینفعان (سهام‌داران، اعتباردهندگان، کارکنان، مشتریان، قانون‌گذاران و ...) را در چهارچوبی یکپارچه مدنظر قرار می‌دهد (آل ملکاوی و پیلاوی^۳، ۲۰۱۴). عوامل نظام راهبری شرکتی اگر قوی باشد نظارت بر کار مدیران بیشتر شده و راهکارهای لازم در جهت افزایش فروش بیشتر ارائه و بررسی می‌گردد (عباسی استمال و عباسپور، ۱۴۰۲).

نظام حاکمیت شرکتی مجموعه روابط میان مدیریت اجرایی، هیئت‌مدیره، سهام‌داران و سایر طرف‌های مربوط در یک شرکت است که با هدف ایجاد ساختاری مناسب موجب تنظیم اهداف شرکت شده و راه‌های دستیابی به آن اهداف و نظارت بر عملکرد را نیز تعیین می‌کند. بررسی این مسأله و روشن شدن آن و با بسط مبانی نظری آن در بازار سرمایه، اطلاعات مفیدی را برای سرمایه‌گذاران، بستانکاران و دیگر استفاده‌کنندگان فراهم آورد اما موضوع مهمی که در این میان وجود دارد این است که این اطلاعات و گزارش‌های مالی باید مورد استفاده واقع شود. بنابراین انجام پژوهش تأثیر عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود لازم و ضروری به نظر می‌رسد.

با توجه به مطالب فوق این پژوهش به دنبال یافت پاسخ به این سؤال است تأثیر عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران چگونه است؟

مبانی نظری و پیشینه

هم حرکتی سود مبتنی بر مفهوم انتقال اطلاعات درون صنعت است. بر اساس این مفهوم، قیمت و بازده سهام شرکت‌ها نه تنها به سود خود شرکت، بلکه به سود سایر شرکت‌ها در یک صنعت بستگی دارد (گراهام و کینگ^۴، ۱۹۹۶) و این موضوع زمانی رخ می‌دهد که سرمایه‌گذاران، از سود یک شرکت برای ارزیابی سود شرکت دیگر در همان صنعت استفاده می‌کنند (برگسما لاولاس

¹ Jackson et al

² Gong et al

³ Al Malkawi & Pillage

⁴ Graham & King

و همکاران^۱، ۲۰۲۰). مطالعات متعددی وجود دارد که بیانگر انتقال اطلاعات در صنعت از طریق اعلام اعداد و ارقام حسابداری نظیر سود است (برای مثال فوستر^۲، ۱۹۸۱؛ فریمن و تسی^۳، ۱۹۹۲؛ توماس و ژانگ^۴، ۲۰۰۸؛ کوواکس^۵، ۲۰۱۶ و بیکر و همکاران^۶، ۲۰۱۹). این مطالعات نشان می‌دهد سود اعلام شده یک شرکت بر قیمت و بازده سهام سایر شرکت‌ها در همان صنعت تأثیر مثبت دارد. این موضوع به‌طور ضمنی بیان می‌کند که سود اعلام شده یک شرکت، حاوی اخباری است که می‌تواند بر سود و در نتیجه قیمت سهام سایر شرکت‌ها اثرگذار باشد (کو و همکاران^۷، ۲۰۱۷).

حاکمیت شرکتی برای حفظ سلامت اقتصادی کشور و فضای حاکم بر آن و به دلیل اهمیت حفظ اعتماد سهامداران به دنبال این است که شیوه‌هایی را اعمال کند که تأمین‌کنندگان سرمایه از بازده حاصل از سرمایه‌گذاری خود در شرکت اطمینان یابند. هدف حاکمیت شرکتی ارتقای عدالت، شفافیت و مسئولیت‌پذیری در شرکت است (خدمتی، ۱۳۹۵). امروزه حاکمیت شرکتی به‌عنوان شبکه‌ای از روابط اجتماعی با گروه‌های مختلف ذینفعان مطرح می‌شود. افزون بر این، حاکمیت شرکتی ناظر بر نحوه حاکمیتی است که پاسخگویی شرکت به سهامداران و همچنین سایر ذینفعان را شکل می‌دهد. بنابراین، از نظر کلیه ذینفعان و به‌طور کلی جامعه حائز اهمیت شمرده می‌شود (ایمام و مالیک^۸، ۲۰۰۷).

عباسی استمال و عباسپور (۱۴۰۲) نشان دادند که عوامل نظام راهبری شرکتی بر مخارج تحقیق و توسعه واحد تجاری تأثیر دارد. همچنین، شرایط تحریم اقتصادی بر ارتباط بین عوامل نظام راهبری شرکتی و مخارج تحقیق و توسعه واحد تجاری تأثیر دارد. حمیدیان (۱۴۰۱) به بررسی تأثیر هم حرکتی سود بر احتمال دستکاری سود و همچنین بررسی این ارتباط تحت شرایط رقابت بازار محصول پرداخت. نتایج آنها نشان داد هم حرکتی سود تأثیر منفی و معنادار بر احتمال دستکاری سود دارد. به عبارت دیگر، افزایش هم حرکتی سود باعث کاهش احتمال دستکاری سود می‌شود و در شرکت‌های با رقابت بازار محصول بالا، هم حرکتی سود تأثیر معناداری بر احتمال دستکاری سود ندارد ولی در شرکت‌های با رقابت بازار محصول پایین، هم حرکتی سود تأثیر منفی و معنادار بر احتمال دستکاری سود دارد. افسری و همکاران (۱۴۰۰) به تبیین تأثیر ساز و کارهای حاکمیت شرکتی بر سیاست تقسیم سود در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. آنها دریافتند که تفکیک مدیرعامل از اعضای هیات مدیره بر سیاست تقسیم سود در بورس تهران تأثیرگذار است. ولی، نسبت مدیران غیرموظف بر سیاست تقسیم سود در بورس تهران تأثیر معنادار نداشته است. اما، میانگین سهام اعضای هیات مدیره بر سیاست تقسیم سود در بورس تهران تأثیرگذار است و مالکیت دولتی، میزان سهام بزرگترین سهامدار و سهام شناور آزاد بر سیاست تقسیم سود تأثیرگذار هستند. صالحی کردآبادی و زاد دوستی (۱۳۹۹) در بررسی نقش ویژگی‌های حاکمیت شرکتی بر مدیریت سود و عملکرد مالی نشان دادند که بین حاکمیت شرکتی و عملکرد مالی رابطه معنادار و مستقیم مشاهده شد. مالکیت نهادی، مدت زمان تصدی مدیرعامل و استقلال هیئت‌مدیره نیز دارای رابطه مستقیم و معنادار با عملکرد مالی بوده ولی بین تمرکز مالکیت، اتکای بر بدهی با عملکرد مالی رابطه معنادار حاکم نیست. همچنین، بین دوگانگی وظیفه مدیرعامل و عملکرد مالی رابطه معکوس و معنادار مشاهده گردید. سلیمانی فر و ناصرآبادی (۱۳۹۹) دریافتند که حاکمیت شرکتی بر واکنش بازار به سود غیرمنتظره تأثیر دارد. لیو و همکاران^۹ (۲۰۲۲) در پژوهشی به بررسی وجود انتقال اطلاعات درون صنعتی در بازار سرمایه چین پرداختند. نتایج مطالعه آنها نشان داد انتقال اطلاعات بین شرکت‌های هم صنعت وجود دارد و زمانی که پیش‌بینی‌های سود دقیق‌تر و قابل اتکاء تر است، انتقال اطلاعات قویتر است. همچنین محدودیتهای قانون و مقرراتی انتقال اطلاعات درون صنعت را کاهش می‌دهد. لیو و همکاران (۲۰۲۱) دریافتند یک رابطه منفی بین سرمایه‌گذاری غیر عادی و عملکرد سهام آینده وجود دارد. جکسون و همکاران (۲۰۲۰) با بررسی هم حرکتی سود و آگاهی بخشی سود دریافتند افزایش هم حرکتی

¹ Bergsma Lovelace et al

² Foster

³ Freeman & Tse

⁴ Thomas & Zhang

⁵ Kovacs

⁶ Baker et al

⁷ Koo

⁸ Imam & Malik

⁹ Liu et al

سود، با کاهش ضریب واکنش سود همراه است و وجود منابع اطلاعاتی دیگر سبب می‌شود محتوای اطلاعاتی سود کمتر شود. الاحدال^۱ (۲۰۲۰) در پژوهشی نشان دادند که مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی بر عملکرد مالی تأثیر مستقیم و معناداری دارد.

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر با توجه به هدف کاربردی بوده و از لحاظ بعد زمانی پژوهش حاضر یک پژوهش گذشته نگر به شمار می‌آید. این پژوهش از نوع توصیفی و همبستگی از نوع علی (پس رویدادی) می‌باشد. این پژوهش از لحاظ روش گردآوری اطلاعات، به صورت کتابخانه‌ای صورت می‌گیرد. مبانی نظری از کتب و مجلات، مقالات، پایان‌نامه‌های تخصصی فارسی در زمینه مالی و حسابداری گردآوری شده است. در این تحقیق جهت گردآوری اطلاعات از بانک‌های اطلاعاتی، اسناد، سوابق و گزارش‌های حسابرسی شرکت‌ها و صورت‌های مالی و سایر اسناد و مدارک و یادداشت‌های همراه برگرفته از آرشیو بورس اوراق بهادار تهران (سایت کدال) استفاده شده است.

جامعه آماری پژوهش، کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. شرکت‌هایی که دارای ویژگی‌ها و شرایط زیر می‌باشند به عنوان نمونه آماری (قلمرو زمانی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲) در نظر گرفته خواهند شد طی سال‌های مورد مطالعه پژوهش، نماد معاملاتی آن‌ها از تابلوی بورس خارج نشده باشد (فعالیت مستمر و پایدار در بازار سرمایه).

۱. شرکت‌های مورد مطالعه نایستی سال مالی و فعالیت خود را طی دوره‌های مورد نظر تغییر داده باشند (همگن بودن سال مالی و فعالیت در طول دوره مطالعه).

۲. اطلاعات مالی مورد نیاز، در دسترس باشد.

۳. شرکت طی دوره پژوهش فعالیت مستمر داشته و سهام آن مورد معامله قرار گرفته باشد و وقفه معاملاتی نداشته باشد.

۴. جزو بانک‌ها و بیمه‌های و شرکت‌های سرمایه‌گذاری نباشند.

با توجه به محدودیتهای اعمال شده، تعداد ۱۲۹ شرکت انتخاب شدند که اطلاعات این شرکت‌ها از سازمان بورس اوراق بهادار تهران، سایت بورس اوراق بهادار تهران جمع‌آوری شده است.

متغیر وابسته: هم حرکتی سود (CoMov)

برای محاسبه هم حرکتی سود به پیروی از پژوهش جکسون و همکاران (۲۰۲۰) به شرح زیر عمل شده است:

ابتدا نمونه آماری پژوهش که مشخص شده باشد بر اساس صنعت تفکیک خواهند شد. برای صنعت بندی لازم است حداقل سه شرکت از هر صنعت وجود داشته باشد. سپس در پایان هر سال، ضریب همبستگی سود فصلی هر شرکت با سایر شرکت‌های آن صنعت محاسبه می‌شود. برای محاسبه این ضریب همبستگی در هر سال، از سودهای فصلی چهار سال قبل استفاده شده است. در انتها بزرگ‌ترین ضریب همبستگی به عنوان شاخص هم حرکتی سود انتخاب شده است. سود فصلی که برای محاسبه ضریب همبستگی مورد استفاده قرار گرفته از طریق تقسیم بر ارزش بازار سهام شرکت در پایان هر فصل مقیاس زدایی شده است. فرآیند مذکور برای هر شرکت، در هر سال جداگانه انجام شده است. به عنوان مثال، اگر یک صنعت شامل ۱۲ شرکت باشد، باید برای هر شرکت، ضریب همبستگی سود آن شرکت با ۱۱ شرکت دیگر آن صنعت محاسبه شود و از بین ۱۱ ضریب همبستگی بدست آمده، بزرگ‌ترین آن به عنوان معیار هم حرکتی سود شرکت مورد نظر انتخاب شود. با توجه به اینکه این صنعت شامل ۱۲ شرکت دارد، این فرآیند ۱۲ بار جداگانه برای هر شرکت در هر سال باید انجام شود (حمیدیان، ۱۴۰۱).

متغیر مستقل: عوامل نظام راهبری شرکتی (CGM)

عوامل نظام راهبری شرکتی دربرگیرنده مجموعه روابط بین سهامداران، مدیران، حسابرسان و سایر افراد ذینفع است که متضمن برقراری نظام کنترلی به منظور رعایت حقوق سهامداران جزء و اجرای صحیح مصوبات مجمع و جلوگیری از سوءاستفاده احتمالی است. هدف از اعمال نظام راهبری شرکتی اطمینان یافتن از وجود چارچوبی است که توان مناسبی بین آزادی عمل مدیریت، پاسخگویی و منافع ذینفعان مختلف شرکت فراهم آورد (سلیمانی، ۱۳۹۳).

¹ Al-ahdal et al

از ۱۰ شاخص ذیل به عنوان عوامل نظام راهبری شرکتی استفاده شده است:

- (۱) مالکیت نهادی (IOWN): مطابق با تعریف بوش^۱ (۲۰۰۱)، سرمایه‌گذاران نهادی، سرمایه‌گذاران بزرگ نظیر بانک‌ها، شرکت‌های بیمه، شرکت‌های سرمایه‌گذاری هستند که حجم بزرگی از عملیات آن‌ها به معامله سهامشان برمی‌گردد. مطابق با تعریف بند ۲۷ ماده یک قانون اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، از سرمایه‌گذاران نهادی، هر شخص حقیقی یا حقوقی که بیش از ۵ درصد و یا بیش از ۵ میلیارد ریال از ارزش اسمی اوراق بهادار در دست انتشار را خریداری کند نیز جزو این گروه از سرمایه‌گذاران محسوب می‌شوند. لذا درصد مالکیت این سرمایه‌گذاران از سهام شرکت به این طریق بدست آمد است.
- (۲) تمرکز مالکیت (OWNCON): تمرکز مالکیت عبارت است از چگونگی توزیع سهام بین سهامداران شرکت‌های مختلف. هرچه تعداد سهامداران کمتر باشد، مالکیت متمرکزتر خواهد بود. در این پژوهش به منظور محاسبه نسبت تمرکز مالکیت از شاخص هرفیندال-هیرشمن (HHI) استفاده خواهد شد.

$$HHI = \sum_{i=1}^n S_i^2 \quad (2)$$

$$HHI = \sum_{i=1}^n \left(\frac{X_i}{X} \right)^2 \quad (3)$$

در این فرمول، n تعداد بنگاه‌های موجود در بازار و S سهم بنگاه‌ها از کل اندازه بازار است. در شاخص فوق، تعداد بنگاه‌ها (x) و اندازه سهم‌های نسبی آن‌ها (x_i) در محاسبه مدنظر قرار می‌گیرد. اگر تعداد بی‌شماری بنگاه با اندازه‌های نسبی یکسان در بازار باشند، شاخص هرفیندال بسیار کوچک و نزدیک به صفر خواهد بود و اگر تعداد کمی بنگاه و با اندازه‌های نسبی نابرابر در بازار وجود داشته باشند، این شاخص نزدیک به یک خواهد بود (هرفیندال^۲، ۱۹۵۹). شاخص هرفیندال که از درصد سهم بازار هر یک از عرضه‌کنندگان به توان ۲ و سپس جمع آن‌ها با هم محاسبه می‌شود (حساس یگانه، و همکاران، ۱۳۸۷؛ رضایی و محمدی زاده، ۱۳۹۳).

- (۳) استقلال هیئت‌مدیره (BIND): نسبت اعضاء غیرموظف هیئت‌مدیره به کل اعضای هیئت‌مدیره می‌باشد.
- (۴) کیفیت حسابرسی (AQ): اگر صورت‌های مالی توسط سازمان حسابرسی و مفید راهبر انجام شود عدد یک در غیر این صورت عدد صفر خواهد بود.

- (۵) اندازه کمیته حسابرسی (ACSize): اندازه کمیته حسابرسی بیانگر تعداد اعضای کمیته حسابرسی است.
 - (۶) استقلال کمیته حسابرسی (ACInd): استقلال اعضای کمیته حسابرسی می‌تواند در انجام اثربخش وظایف کمیته حسابرسی مؤثر باشد. این متغیر، از نسبت اعضای مستقل (خارج از مجموعه‌های گروه) به کل اعضای کمیته حسابرسی محاسبه شده است.
 - (۷) تخصص کمیته حسابرسی (ACEXP): از تعداد اعضای متخصص دارند به کل اعضا محاسبه شده است.
 - (۸) عدم دوگانگی مدیرعامل (CEOLDual): اگر مدیرعامل همزمان نائب رئیس هیئت‌مدیره نیز باشد به این وضعیت دوگانگی وظیفه مدیرعامل اطلاق می‌گردد شرکت‌هایی که مدیرعامل همزمان نائب رئیس هیئت‌مدیره است مقدار این معیار (۰) و برای شرکت‌هایی که مدیرعامل رئیس هیئت‌مدیره نیست عدد این معیار از حاکمیت شرکتی (۱) در نظر گرفته شده است.
 - (۹) مالکیت بزرگ‌ترین سهامدار (LOWn): از میزان سهام در اختیار بزرگ‌ترین سهامدار استفاده خواهد شد.
 - (۱۰) قدرت مدیرعامل (CEOTenure): از دوره تصدی مدیرعامل در بازه زمانی پژوهش استفاده خواهد شد.
- درنهایت با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی یک معیار جامع برای عوامل نظام راهبری شرکتی بدست خواهد آمد (وقفی و همکاران، ۱۴۰۲).

متغیرهای کنترلی

۱. اندازه شرکت (SIZE): اندازه شرکت از لگاریتم طبیعی کل دارایی‌ها محاسبه می‌شود.
۲. سن شرکت (AGE): بیانگر سن شرکت (از زمان تأسیس) است و به صورت لگاریتم طبیعی آن در نظر گرفته شده است.

¹ Bushee

² Herfindal

۳. بازده دارایی‌ها (ROA): از طریق نسبت سود عملیاتی به کل دارایی‌های شرکت محاسبه می‌شود.
۴. اهرم مالی (LEV): از طریق نسبت کل بدهی‌ها به کل دارایی‌های شرکت محاسبه می‌شود.
۵. رشد فروش (Growth): از نسبت تغییرات فروش به فروش سال قبل اندازه‌گیری می‌شود.
۶. ارزش شرکت (MB): برابر است با نسبت ارزش بازار دارایی‌ها به ارزش دفتری آن برای شرکت.

$$MB = \frac{\text{ارزش بازار حقوق صاحبان سهام} + \text{ارزش دفتری هیما}}{\text{ارزش دفتری حقوق صاحبان} + \text{ارزش دفتری بدهیها}}$$

یافته‌ها

تحلیل عاملی برای شاخص‌سازی عوامل نظام راهبری شرکتی (factor analysis)

استخراج عامل‌ها

هدف مرحله استخراج عامل‌ها، به دست آوردن سازه‌های زیر بنایی است که تغییرات متغیرهای مورد مشاهده را موجب شده است. نرم‌افزار STATA نخست ترکیب‌هایی از متغیرها را که همبستگی‌های آن‌ها بالاترین میزان از واریانس کل مشاهده‌شده را نشان می‌دهد انتخاب می‌کند. این مجموعه عامل ۱ را می‌سازد. عامل ۲، مجموعه متغیرهایی است که بالاترین سهم را در تبیین واریانس باقیمانده دارد. این شیوه برای عامل سوم، چهارم و عامل‌های بعدی ادامه پیدا می‌کند تا تعداد عامل‌های استخراج‌شده برابر با تعداد متغیرها گردد.

همبستگی هر متغیر با هر عامل بار عاملی (Factor Loading) نامیده می‌شود و مقدار آن بین ۱- و ۱+ تغییر می‌کند. واریانس تبیین شده توسط هر عامل برابر است با مجذور بارهای عاملی آن. این واریانس مقدار ویژه (Eigen Value) نامیده می‌شود. اولین مقدار ویژه همواره نزدیک به عدد یک (۱۰۰٪) می‌باشد. مقدار ویژه برای عامل‌های بعدی کوچک‌تر می‌باشد.

نگاره ۱. مقادیر ویژه برای هر یک از عامل‌ها

عامل‌ها	مقدار ویژه
عامل اول	۲/۰۶۳
عامل دوم	۰/۵۴۳
عامل سوم	۰/۲۹۶
عامل چهارم	۰/۱۹۵
عامل پنجم	۰/۰۴۵
عامل ششم	-۰/۰۴۵
عامل هفتم	-۰/۰۵۸
عامل هشتم	-۰/۱۳۹
عامل نهم	-۰/۲۰۹
عامل دهم	-۰/۲۱۸

همان‌طور که در نگاره ۱ مشاهده شد عامل اول دارای بیشترین مقدار ویژه است و به‌عنوان معیار نظام راهبری شرکتی در نظر گرفته می‌شود. پس از استخراج عامل‌ها، یک عامل استخراج شد که میزان همبستگی هر عامل با هر یک از ۱۰ شاخص نظام راهبری شرکتی طی نگاره ۲ آورده شده است.

نگاره ۲. همبستگی بین معیارهای عوامل نظام راهبری شرکتی با عامل اول

نام متغیر	عامل اول
مالکیت نهادی	۰/۹۲۵۲
تمرکز مالکیت	۰/۸۵۷۸
استقلال هیئت مدیره	۰/۰۷۳۸
کیفیت حسابرسی	۰/۱۵۴۶
اندازه کمیته حسابرسی	۰/۰۳۶۸
استقلال کمیته حسابرسی	۰/۰۹۰۰
تخصص کمیته حسابرسی	۰/۰۶۳۲
عدم دوگانگی مدیرعامل	-۰/۰۵۳۶
مالکیت بزرگترین سهامدار	۰/۶۴۰۳
قدرت مدیرعامل	-۰/۱۲۷۷

همان‌طور که در نگاره ۲ مشاهده می‌شود عامل اول دارای همبستگی مثبت با شاخص های عوامل نظام راهبری شرکتی می‌باشد. از آنجائی که عامل اول دارای مقدار ویژه بیشتری نسبت به عامل دوم است، از این‌رو عامل اول به‌عنوان شاخص نظام راهبری شرکتی انتخاب و در مدل‌های ریاضی وارد شده است.

یافته‌های توصیفی

به‌منظور بررسی مشخصات عمومی متغیرها و تجزیه و تحلیل دقیق آن‌ها، آشنایی با آمار توصیفی مربوط به متغیرها لازم است. نگاره ۳، آمار توصیفی داده‌های مربوط به متغیرهای مورد استفاده در پژوهش را نشان می‌دهد.

نگاره ۳. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

نام متغیر	نماد	تعداد	میانگین	انحراف معیار	کمترین	بیشترین
هم حرکتی سود	CoMov	۷۷۴	۰/۸۵۲	۰/۱۲۱	۰/۴۲۶	۰/۹۸۰
عوامل نظام راهبری شرکتی	factor1	۷۷۴	-۰/۰۰۱	۰/۹۴۱	-۲/۵۲۷	۱/۸۵۹
مالکیت نهادی	InstOwn	۷۷۴	۰/۶۵۴	۰/۱۹۵	۰/۰۵۹	۰/۹۵۴
تمرکز مالکیت	OWNCON	۷۷۴	۰/۳۵۵	۰/۲۰۱	۰/۰۱۲	۰/۹۱۱
استقلال هیئت مدیره	IND	۷۷۴	۰/۶۰۱	۰/۲۰۰	۰/۲	۱
اندازه کمیته حسابرسی	ACSIZE	۷۷۴	۳/۱۶۵	۰/۵۵۱	۳	۵
استقلال کمیته حسابرسی	ACIND	۷۷۴	۰/۷۱۱	۰/۲۳۰	۰	۱
تخصص کمیته حسابرسی	ACEXP	۷۷۴	۰/۷۵۱	۰/۲۳۷	۰/۲	۱
مالکیت بزرگترین سهامدار	Lown	۷۷۴	۰/۴۸۹	۰/۲۰۰	۰/۰۵۹	۰/۹۴۷
قدرت مدیرعامل	CEOTenure	۷۷۴	۲/۰۳۴	۱/۲۷۰	۱	۶
اندازه شرکت	SIZE	۷۷۴	۱۵/۴۰۲	۱/۵۵۲	۱۱/۳۷۹	۲۱/۵۷۱
سن شرکت	AGE	۷۷۴	۳/۷۰۵	۰/۳۲۵	۲/۸۳۳	۴/۲۶۲
بازده دارایی‌ها	ROA	۷۷۴	۰/۲۲۵	۰/۱۶۹	-۰/۵۸۱	۰/۶۷۰۱
اهرم مالی	LEV	۷۷۴	۰/۵۱۱	۰/۲۱۶	۰/۰۳۱	۱/۳۴۵
رشد فروش	Growth	۷۷۴	۰/۵۵۷	۰/۶۵۶	-۰/۹۰۹	۶/۵۹۴
ارزش شرکت	MB	۷۷۴	۳/۱۲۶	۲/۰۵۰	۰/۶۰۱	۱۱/۴۵۴

در نگاره ۳ مقدار میانگین برای اهرم مالی برابر با ۰/۵۱۱ می‌باشد که نشان می‌دهد بیشتر داده‌ها حول این نقطه تمرکز یافته‌اند. به‌طور کلی پارامترهای پراکندگی، معیاری برای تعیین میزان پراکندگی از یکدیگر یا میزان پراکندگی آن‌ها نسبت به میانگین است. از مهم‌ترین پارامترهای پراکندگی، انحراف معیار است. مقدار این پارامتر در آمار توصیفی کلی، برای ارزش شرکت برابر با ۲/۰۵۰

و برای هم حرکتی سود برابر است با ۰/۱۲۱ می‌باشد که نشان می‌دهد این دو متغیر به ترتیب دارای بیشترین و کمترین انحراف معیار هستند.

نگاره ۴. نگاره فراوانی متغیر کیفیت حسابرسی

درصد تجمعی	درصد	فراوانی	شرح
۷۸/۹۴	۷۸/۹۴	۶۱۱	۰
۱۰۰/۰۰	۲۱/۰۶	۱۶۳	۱
	۱۰۰/۰۰	۷۷۴	کل

همانطور که در نگاره ۴ قابل مشاهده است، جمع کل شرکت سال‌های مورد بررسی برابر با ۷۷۴ می‌باشد که از بین آنها تعداد ۱۶۳ شرکت سال یعنی ۲۱/۰۶ درصد صورت‌های مالی شرکت‌ها توسط سازمان حسابرسی و مفید راهبر، حسابرسی شده‌اند.

نگاره ۵. نگاره فراوانی متغیر عدم دوگانگی مدیرعامل

درصد تجمعی	درصد	فراوانی	شرح
۳۷/۷۳	۳۷/۷۳	۲۹۲	۰
۱۰۰/۰۰	۶۲/۲۷	۴۸۲	۱
	۱۰۰/۰۰	۷۷۴	کل

همانطور که در نگاره ۵ قابل مشاهده است، جمع کل شرکت سال‌های مورد بررسی برابر با ۷۷۴ می‌باشد که از بین آنها تعداد ۴۸۲ شرکت سال یعنی ۶۲/۲۷ درصد شرکت‌ها عدم دوگانگی مدیرعامل داشته‌اند.

آزمون فرضیه اصلی پژوهش

عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 factor1_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 ROA_{i,t} + \beta_5 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نگاره ۶. تخمین نهایی مدل رگرسیونی اول

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
عوامل نظام راهبری شرکتی	factor1	۰/۰۱۸	۰/۰۰۵	۳/۵۹	۰/۰۰۰	۱/۱۹
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۱۴	۰/۰۰۳	-۴/۳۳	۰/۰۰۰	۱/۱۹
سن شرکت	AGE	-۰/۰۴۲	۰/۰۱۲	-۳/۴۲	۰/۰۰۱	۱/۰۵
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۳۵	۰/۰۳۰۲	۱/۱۹	۰/۲۳۴	۱/۵۱
اهرم مالی	LEV	۰/۰۳۴	۰/۰۲۲	۱/۵۴	۰/۱۲۴	۱/۳۶
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۵	۰/۰۰۷	-۲/۰۹	۰/۰۳۶	۱/۰۶
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	-۰/۴۳	۰/۶۶۶	۱/۱۸
عرض از مبدأ		۱/۲۱۳	۰/۰۷	۱۷/۳۲	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن		۲/۷۹			۰/۰۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن		۲۳۸/۹۵			۰/۰۰۰۰	
ناهمسانی - سطح معناداری آن		۲۵۱۲۴/۳۹			۰/۰۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن		۰/۰۲۴			۰/۸۷۷۸	
ضریب تعیین				۰/۰۷۸۱		
آماره والد - سطح معناداری آن		۵۹/۱۷			۰/۰۰۰۰	

با توجه به نتایج نگاره ۶ مشاهده می‌شود که متغیر عوامل نظام راهبری شرکتی دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود تأثیر مستقیم دارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلال می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gls رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۷ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند ۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که مدل برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

آزمون فرضیه فرعی اول پژوهش

مالکیت نهادی بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 InstOwn_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 ROA_{i,t} + \beta_5 LEV_{i,t} + \beta_6 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نگاره ۷. تخمین نهایی مدل رگرسیونی دوم

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
مالکیت نهادی	InstOwn	۰/۱۲۸	۰/۰۴۱	۳/۱۲	۰/۰۰۲	۱/۱۷
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۱۴	۰/۰۰۹	-۱/۴۸	۰/۱۴۰	۱/۱۸
سن شرکت	AGE	-۰/۰۴۱	۰/۰۱۶	-۲/۴۵	۰/۰۱۴	۱/۰۵
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۲۵	۰/۰۵۵	۰/۴۶	۰/۶۴۹	۱/۵۱
اهرم مالی	LEV	۰/۰۲۳	۰/۰۲۳	۱/۰۳	۰/۳۰۲	۱/۳۷
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۳	۰/۰۰۹	-۱/۳۲	۰/۱۸۶	۱/۰۷
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۰۸	۰/۰۰۶	-۰/۱۲	۰/۹۰۲	۱/۱۸
عرض از مبدأ		۱/۱۳۳	۰/۱۶۴	۶/۸۹	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن		۲/۷۰			۰/۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن		۲۲۸/۲۱			۰/۰۰۰	
ناهمسانی - سطح معناداری آن		۲۱۹۲۰/۰۳			۰/۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن		۰/۰۴۵			۰/۸۳۱۹	
ضریب تعیین		۰/۰۹۷۸				
آماره والد - سطح معناداری آن		۳۲/۱۲			۰/۰۰۰	

با توجه به نتایج نگاره ۷ مشاهده می‌شود که متغیر مالکیت نهادی دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که مالکیت نهادی بر هم حرکتی سود تأثیر مستقیم دارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلال می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gls رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۹ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند ۹ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که

مدل برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

آزمون فرضیه فرعی دوم پژوهش

تمرکز مالکیت بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 OWNCON_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 AGE_{i,t} + \beta_5 ROA_{i,t} + \beta_6 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نگاره ۸. تخمین نهایی مدل رگرسیونی سوم

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
تمرکز مالکیت	OWNCON	۰/۰۱۹	۰/۰۲۳	۰/۸۲	۰/۴۱۲	۱/۲۱
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۱۲	۰/۰۰۳	-۳/۸۶	۰/۰۰۰	۱/۲۳
سن شرکت	AGE	-۰/۰۴۶	۰/۰۱۲	-۳/۶۶	۰/۰۰۰	۱/۰۴
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۵۶	۰/۰۳۰	۱/۸۳	۰/۰۶۷	۱/۵۱
اهرم مالی	LEV	۰/۰۵۳	۰/۰۲۲	۲/۳۳	۰/۰۲۰	۱/۳۳
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۷	۰/۰۰۷	-۲/۴۳	۰/۰۱۵	۱/۰۶
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	-۰/۶۴	۰/۵۲۴	۱/۱۹
عرض از مبدأ		۱/۱۸۷	۰/۰۷۰	۱۶/۹۵	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن		۲/۸۵			۰/۰۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن		۲۵/۸۹			۰/۰۰۰۲	
ناهمسانی - سطح معناداری آن		۲۷۹۸۷/۶۳			۰/۰۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن		۰/۰۳۵			۰/۸۵۰۹	
ضریب تعیین				۰/۰۶۲۱		
آماره والد - سطح معناداری آن		۴۷/۷۰			۰/۰۰۰۰	

با توجه به نتایج نگاره ۸ مشاهده می‌شود که متغیر تمرکز مالکیت دارای سطح معناداری بیشتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که تمرکز مالکیت بر هم حرکتی سود تأثیر ندارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلاص می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gls رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۶ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترل موجود در مدل توانسته‌اند ۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که مدل برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

آزمون فرضیه فرعی سوم پژوهش

استقلال هیئت‌مدیره بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 IND_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 AGE_{i,t} + \beta_5 ROA_{i,t} + \beta_6 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نگاره ۹. تخمین نهایی مدل رگرسیونی چهارم

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
استقلال هیئت‌مدیره	IND	۰/۱۱۲	۰/۰۲۱	۵/۳۱	۰/۰۰۰	۱/۰۱
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۱۰	۰/۰۰۳	-۳/۵۱	۰/۰۰۰	۱/۱۶
سن شرکت	AGE	-۰/۰۴۴	۰/۰۱۲	-۳/۵۹	۰/۰۰۰	۱/۰۴
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۵۸	۰/۰۲۸	۲/۰۳	۰/۰۴۲	۱/۴۴
اهرم مالی	LEV	۰/۰۶۳	۰/۰۲۲	۲/۸۹	۰/۰۰۴	۱/۲۷
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۶	۰/۰۰۶	-۲/۴۷	۰/۰۱۴	۱/۰۵
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۲	۰/۰۰۲	-۰/۹۲	۰/۳۵۹	۱/۱۸
عرض از مبدأ		۱/۰۸۷	۰/۰۷۰	۱۵/۵۰	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن		۲/۶۳			۰/۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن		۲۵۳/۵۲			۰/۰۰۰	
ناهمسانی - سطح معناداری آن		۲۱۳۱۸/۷۵			۰/۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن		۰/۰۰۲			۰/۹۶۷۹	
ضریب تعیین				۰/۰۹۵۵		
آماره والد - سطح معناداری آن		۷۵/۶۶			۰/۰۰۰	

با توجه به نتایج نگاره ۹ مشاهده می‌شود که متغیر استقلال هیئت‌مدیره دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که استقلال هیئت‌مدیره بر هم حرکتی سود تأثیر مستقیم دارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلال می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gls رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۹ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند ۹ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که مدل برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

آزمون فرضیه فرعی چهارم پژوهش

کیفیت حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 AQ_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 AGE_{i,t} + \beta_5 ROA_{i,t} + \beta_6 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

با توجه به نتایج نگاره ۱۰ مشاهده می‌شود که متغیر کیفیت حسابرسی دارای سطح معناداری بیشتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که کیفیت حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر ندارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلال می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gls رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۶ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند ۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که مدل

برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

نگاره ۱۰. تخمین نهایی مدل رگرسیونی پنجم

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
کیفیت حسابرسی	AQ	۰/۰۱۰	۰/۰۱۱	۰/۹۰	۰/۳۶۶	۱/۱۴
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۱۲	۰/۰۰۳	-۳/۸۶	۰/۰۰۰	۱/۲۴
سن شرکت	AGE	-۰/۰۴۸	۰/۰۱۲	-۳/۸۳	۰/۰۰۰	۱/۰۶
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۶۲	۰/۰۲۹	۲/۱۰	۰/۰۳۵	۱/۴۴
اهرم مالی	LEV	۰/۰۵۴	۰/۰۲۳	۲/۴۴	۰/۰۱۵	۱/۳۰
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۸	۰/۰۰۷	-۲/۵۰	۰/۰۱۳	۱/۰۵
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	-۰/۶۶	۰/۵۱۰	۱/۱۸
عرض از مبدأ		۱/۲۰۰	۰/۰۷۲	۱۶/۶۵	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن			۲/۸۵		۰/۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن			۲۵۲/۵۱		۰/۰۰۰	
ناهمسانی - سطح معناداری آن			۲۰۰۸۲/۸۸		۰/۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن			۰/۱۰۵		۰/۷۴۷۰	
ضریب تعیین				۰/۰۶۲۴		
آماره والد - سطح معناداری آن			۴۷/۶۹		۰/۰۰۰	

آزمون فرضیه فرعی پنجم پژوهش

اندازه کمیته حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 ACSIZE_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 AGE_{i,t} + \beta_5 ROA_{i,t} + \beta_6 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نگاره ۱۱. تخمین نهایی مدل رگرسیونی ششم

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
اندازه کمیته حسابرسی	ACSIZE	-۰/۰۱۱	۰/۰۰۷	-۱/۵۰	۰/۱۳۳	۱/۰۴
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۱۱	۰/۰۰۳	-۳/۵۹	۰/۰۰۰	۱/۱۸
سن شرکت	AGE	-۰/۰۴۷	۰/۰۱۲	-۳/۷۱	۰/۰۰۰	۱/۰۴
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۶۱	۰/۰۲۹	۲/۱۰	۰/۰۳۶	۱/۴۴
اهرم مالی	LEV	۰/۰۵۵	۰/۰۲۲	۲/۴۹	۰/۰۱۳	۱/۲۷
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۸	۰/۰۰۷	-۲/۵۷	۰/۰۱۰	۱/۰۵
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	-۰/۷۳	۰/۴۶۳	۱/۱۸
عرض از مبدأ		۱/۲۱۱	۰/۰۷۲	۱۶/۶۳	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن			۲/۸۴		۰/۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن			۲۴۶/۴۳		۰/۰۰۰	
ناهمسانی - سطح معناداری آن			۲۴۹۳۰/۱۹		۰/۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن			۰/۱۷۷		۰/۶۷۵۰	
ضریب تعیین				۰/۰۶۴۱		
آماره والد - سطح معناداری آن			۴۸/۴۷		۰/۰۰۰	

با توجه به نتایج نگاره ۱۱ مشاهده می‌شود که متغیر اندازه کمیته حسابرسی دارای سطح معناداری بیشتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که اندازه کمیته حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر ندارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلال می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gls رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۶ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند ۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که مدل برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

آزمون فرضیه فرعی ششم پژوهش

استقلال کمیته حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 ACIND_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 LEV_{i,t} + \beta_5 ROA_{i,t} + \beta_6 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نگاره ۱۲. تخمین نهایی مدل رگرسیونی هفتم

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
استقلال کمیته حسابرسی	ACIND	۰/۰۳۷	۰/۰۱۹	۱/۹۵	۰/۰۵۲	۱/۰۵
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۱۲	۰/۰۰۳	-۴/۰۴	۰/۰۰۰	۱/۱۷
سن شرکت	AGE	-۰/۰۴۳	۰/۰۱۲	-۳/۴۳	۰/۰۰۱	۱/۰۶
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۵۹	۰/۰۲۹	۲/۰۳	۰/۰۴۲	۱/۴۴
اهرم مالی	LEV	۰/۰۵۸	۰/۰۲۲	۲/۶۵	۰/۰۰۸	۱/۲۷
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۷	۰/۰۰۷	-۲/۵۱	۰/۰۱۲	۱/۰۵
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	-۰/۶۹	۰/۴۹۲	۱/۱۸
عرض از مبدأ		۱/۱۵۴	۰/۰۶۹	۱۶/۵۲	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن			۲/۸۰		۰/۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن			۲۵۱/۱۷		۰/۰۰۰	
ناهمسانی - سطح معناداری آن			۲۳۶۷۱/۷۰		۰/۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن			۰/۱۰۶		۰/۷۴۵۹	
ضریب تعیین				۰/۰۶۶۱		
آماره والد - سطح معناداری آن			۴۹/۹۸		۰/۰۰۰	

با توجه به نتایج نگاره ۱۲ مشاهده می‌شود که متغیر استقلال کمیته حسابرسی دارای سطح معناداری بیشتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که استقلال کمیته حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر ندارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلال می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gls رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۶ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند ۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که

مدل برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

آزمون فرضیه فرعی هفتم پژوهش

تخصص کمیته حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 ACEXP_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 AGE_{i,t} + \beta_5 ROA_{i,t} + \beta_6 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نگاره ۱۳. تخمین نهایی مدل رگرسیونی هشتم

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
تخصص کمیته حسابرسی	ACEXP	۰/۰۳۸	۰/۰۱۳	۲/۷۵	۰/۰۰۶	۱/۰۳
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۱۱	۰/۰۰۲	-۵/۱۴	۰/۰۰۰	۱/۱۵
سن شرکت	AGE	-۰/۰۳۹	۰/۰۰۹	-۴/۱۴	۰/۰۰۰	۱/۰۴
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۶۴	۰/۰۲۱	۳/۰۱	۰/۰۰۳	۱/۴۴
اهرم مالی	LEV	۰/۰۶۱	۰/۰۱۵	۳/۸۴	۰/۰۰۰	۱/۲۸
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۹	۰/۰۰۵	-۳/۴۹	۰/۰۰۰	۱/۰۵
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۳	۰/۰۰۱	-۲/۰۱	۰/۰۴۵	۱/۱۸
عرض از مبدأ		۱/۱۴۳	۰/۰۵۲	۲۱/۹۰	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن			۲/۹۳		۰/۰۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن			۲۴۴/۰۹		۰/۰۰۰۰	
ناهمسانی - سطح معناداری آن			۳۰۳۵۷/۸۸		۰/۰۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن			۰/۱۵۰		۰/۶۹۸۸	
ضریب تعیین				۰/۰۶۳۱		
آماره والد - سطح معناداری آن			۲۳/۳۰		۰/۰۰۱۵	

با توجه به نتایج نگاره ۱۳ مشاهده می‌شود که متغیر تخصص کمیته حسابرسی دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که تخصص کمیته حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر مستقیم دارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلاص می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gls رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۶ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند ۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که مدل برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

آزمون فرضیه فرعی هشتم پژوهش

عدم دوگانگی مدیرعامل بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 CEOLDual_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 AGE_{i,t} + \beta_5 ROA_{i,t} + \beta_6 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نگاره ۱۴. تخمین نهایی مدل رگرسیونی نهم

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
عدم دوگانگی مدیرعامل	CEOLDual	۰/۰۰۶	۰/۰۰۸	۰/۷۲	۰/۴۷۱	۱/۰۵
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۱۱	۰/۰۰۳	-۳/۷۹	۰/۰۰۰	۱/۱۵
سن شرکت	AGE	-۰/۰۴۶	۰/۰۱۲	-۳/۶۹	۰/۰۰۰	۱/۰۴
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۶۳	۰/۰۲۹	۲/۱۴	۰/۰۳۲	۱/۴۵
اهرم مالی	LEV	۰/۰۶۰	۰/۰۲۲	۲/۶۸	۰/۰۰۷	۱/۳۲
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۸	۰/۰۰۷	-۲/۵۴	۰/۰۱۱	۱/۰۵
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	-۰/۶۸	۰/۴۹۵	۱/۱۸
عرض از مبدأ		۱/۱۷۵	۰/۰۷۱	۱۶/۵۵	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن			۲/۸۵		۰/۰۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن			۲۴۵/۸۳		۰/۰۰۰۰	
ناهمسانی - سطح معناداری آن			۱۳۷۹۲/۵۲		۰/۰۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن			۰/۰۳۶		۰/۸۵۰۲	
ضریب تعیین				۰/۰۶۱۹		
آماره والد - سطح معناداری آن			۴۸/۴۶		۰/۰۰۰۰	

با توجه به نتایج نگاره ۱۴ مشاهده می‌شود که متغیر عدم دوگانگی مدیرعامل دارای سطح معناداری بیشتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که عدم دوگانگی مدیرعامل بر هم حرکتی سود تأثیر ندارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلال می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gl s رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۶ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند ۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که مدل برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

آزمون فرضیه فرعی نهم پژوهش

مالکیت بزرگ‌ترین سهامدار بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 LOwn_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 AGE_{i,t} + \beta_5 ROA_{i,t} + \beta_6 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

با توجه به نتایج نگاره ۱۵ مشاهده می‌شود که متغیر مالکیت بزرگ‌ترین سهامدار دارای سطح معناداری بیشتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که مالکیت بزرگ‌ترین سهامدار بر هم حرکتی سود تأثیر ندارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلال می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gl s رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۶ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند ۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو

می‌توان گفت که مدل برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

نگاره ۱۵. تخمین نهایی مدل رگرسیونی دهم

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
مالکیت بزرگ‌ترین سهامدار	LOwn	۰/۰۱۳	۰/۰۲۳	۰/۵۶	۰/۵۷۴	۱/۰۸
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۱۱	۰/۰۰۳	-۳/۸۴	۰/۰۰۰	۱/۱۵
سن شرکت	AGE	-۰/۰۴۶	۰/۰۱۲	-۳/۶۱	۰/۰۰۰	۱/۰۶
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۵۹	۰/۰۲۹	۲/۰۰	۰/۰۴۶	۱/۴۶
اهرم مالی	LEV	۰/۰۵۵	۰/۰۲۲	۲/۴۳	۰/۰۱۵	۱/۳۲
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۸	۰/۰۰۷	-۲/۵۳	۰/۰۱۲	۱/۰۵
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۱	۰/۰۰۲	-۰/۶۸	۰/۴۹۴	۱/۱۸
عرض از مبدأ		۱/۱۷۵	۰/۰۷۰	۱۶/۶۰	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن			۲/۸۴		۰/۰۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن			۲۴۳/۴۷		۰/۰۰۰۰	
ناهمسانی - سطح معناداری آن			۲۴۹۶۳/۸۸		۰/۰۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن			۰/۱۴۷		۰/۷۰۱۹	
ضریب تعیین				۰/۰۶۱۷		
آماره والد - سطح معناداری آن			۴۷/۴۶		۰/۰۰۰۰	

آزمون فرضیه فرعی دهم پژوهش

قدرت مدیرعامل بر هم حرکتی سود تأثیر دارد. مدل رگرسیونی به شرح زیر است:

$$CoMov_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 CEOTenure_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 AGE_{i,t} + \beta_4 ROA_{i,t} + \beta_5 LEV_{i,t} + \beta_6 Growth_{i,t} + \beta_7 MB_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نگاره ۱۶. تخمین نهایی مدل رگرسیونی یازدهم

متغیرها	نماد	ضرایب	انحراف استاندارد	آماره z	سطح معناداری	هم خطی
قدرت مدیرعامل	CEOTenure	۰/۰۲۰	۰/۰۰۳	۵/۷۳	۰/۰۰۰	۱/۱۵
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۰۰۹	۰/۰۰۳	-۳/۲۰	۰/۰۰۱	۱/۱۷
سن شرکت	AGE	-۰/۰۴۵	۰/۰۱۲	-۳/۶۰	۰/۰۰۰	۱/۰۴
بازده دارایی‌ها	ROA	۰/۰۶۷	۰/۰۲۹	۲/۲۸	۰/۰۲۲	۱/۴۴
اهرم مالی	LEV	۰/۰۳۱	۰/۰۲۲	۱/۴۱	۰/۱۵۹	۱/۳۲
رشد فروش	Growth	-۰/۰۱۴	۰/۰۰۷	-۱/۹۷	۰/۰۴۸	۱/۰۶
ارزش شرکت	MB	-۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۲	-۰/۰۶	۰/۹۵۴	۱/۱۹
عرض از مبدأ		۱/۱۸۹	۰/۰۶۸	۱۷/۳۵	۰/۰۰۰	---
اف لیمر - سطح معناداری آن			۲/۵۲		۰/۰۰۰۰	
هاسمن - سطح معناداری آن			۲۱۷/۳۶		۰/۰۰۰۰	
ناهمسانی - سطح معناداری آن			۲۳۷۲۱/۱۹		۰/۰۰۰۰	
خودهمبستگی - سطح معناداری آن			۰/۱۴۰		۰/۷۰۸۷	
ضریب تعیین				۰/۰۹۹۸		
آماره والد - سطح معناداری آن			۸۷/۹۹		۰/۰۰۰۰	

با توجه به نتایج نگاره ۱۶ مشاهده می‌شود که متغیر قدرت مدیرعامل دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد است از این رو می‌توان گفت که قدرت مدیرعامل بر هم حرکتی سود تأثیر مستقیم دارد. سطح معناداری آزمون اف لیمر کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش داده‌های تابلویی استفاده نمود. نتایج آزمون هاسمن نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون برای فرضیه پژوهش کمتر از ۵ درصد بوده و لذا برای برآورد مدل‌ها می‌توان از روش با اثرات ثابت استفاده نمود. طبق نتایج آزمون سطح معنی‌داری آزمون بیانگر وجود ناهمسانی واریانس در جملات اخلاص می‌باشد. که این مشکل در تخمین نهایی مدل پژوهش با اجرای دستور gls رفع شده است. احتمال آزمون خودهمبستگی سریالی بیانگر عدم وجود خودهمبستگی سریالی در مدل‌ها می‌باشد. ضریب تعیین برابر با ۹ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند ۹ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره والد دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این رو می‌توان گفت که مدل برازش شده از اعتبار کافی برخوردار است. نتایج آزمون هم خطی نشان می‌دهد مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ است که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

نتیجه گیری و پیشنهادها

این پژوهش به بررسی تأثیر عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود شرکت می‌پردازد. برای هم حرکتی سود به پیروی از پژوهش جکسون و همکاران (۲۰۲۰) از ضریب همبستگی سود در سطح صنعت استفاده شد و به منظور اندازه گیری نظام راهبری شرکتی با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی یک معیار جامع از ده شاخص مشخص شده بدست آمد. در این پژوهش، جامعه مورد بررسی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران از سال ۱۳۹۷ الی ۱۴۰۲ است. در واقع کلیه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس، به‌عنوان جامعه انتخاب و سپس با اعمال شرایط و محدودیت‌هایی، ۱۲۹ شرکت واجد شرایط به‌عنوان نمونه مورد بررسی، در نظر گرفته شد. یک فرضیه اصلی و ده فرضیه فرعی در این پژوهش تدوین شد که پس از آزمون‌های مربوط به آن‌ها نتایج مربوط به فرضیه‌ها در سطح اطمینان ۹۵ درصد مشخص شد که عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود تأثیر دارد و این تأثیر به صورت مثبت است. بدین معنی که با افزایش عوامل نظام راهبری شرکتی، هم حرکتی سود نیز افزایش می‌یابد. نتایج حاصل از فرضیه فرعی اول پژوهش نشان می‌دهد که مالکیت نهادی بر هم حرکتی سود تأثیر دارد و این تأثیر به صورت مثبت است. بدین معنی که با افزایش مالکیت نهادی، هم حرکتی سود نیز افزایش می‌یابد. ولی، تمرکز مالکیت بر هم حرکتی سود تأثیر ندارد. بدین معنی که با افزایش تمرکز مالکیت، هم حرکتی سود افزایش یا کاهش معنی داری ندارد. نتایج حاصل از فرضیه فرعی سوم پژوهش نشان می‌دهد که استقلال هیئت‌مدیره بر هم حرکتی سود تأثیر دارد و این تأثیر به صورت مثبت است. بدین معنی که با افزایش استقلال هیئت‌مدیره، هم حرکتی سود نیز افزایش می‌یابد. ولی، کیفیت حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر ندارد. بدین معنی که با افزایش کیفیت حسابرسی، هم حرکتی سود افزایش یا کاهش معنی داری ندارد. همچنین، استقلال و اندازه کمیته حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر ندارند. یعنی این دو عامل کارایی لازم در جهت بهبود نظام راهبری شرکتی در شرکت‌های بورسی نداشته‌اند. ولی، تخصص کمیته حسابرسی بر هم حرکتی سود تأثیر دارد و این تأثیر به صورت مثبت است. بدین معنی که با افزایش تخصص کمیته حسابرسی، هم حرکتی سود نیز افزایش می‌یابد. ولی، عدم دوگانگی مدیرعامل بر هم حرکتی سود تأثیر ندارد. بدین معنی که با افزایش عدم دوگانگی مدیرعامل، هم حرکتی سود افزایش یا کاهش معنی داری ندارد. همچنین، مالکیت بزرگ‌ترین سهامدار بر هم حرکتی سود تأثیر ندارد. بدین معنی که با افزایش مالکیت بزرگ‌ترین سهامدار، هم حرکتی سود افزایش یا کاهش معنی داری ندارد. ولی، قدرت مدیرعامل دارای بر هم حرکتی سود تأثیر دارد و این تأثیر به صورت مثبت است. بدین معنی که با افزایش قدرت مدیرعامل، هم حرکتی سود نیز افزایش می‌یابد. نتایج حاصل از فرضیه‌های اصلی، فرعی اول، فرعی سوم، فرعی هفتم و فرعی دهم مطابق با نتیجه جکسون و همکاران (۲۰۲۲) و عباسی استمال و عباسپور (۱۴۰۲) و نتایج حاصل از فرضیه‌های فرعی دوم، فرعی چهارم، فرعی پنجم، فرعی ششم، فرعی هشتم و فرعی نهم مخالف با نتیجه جکسون و همکاران (۲۰۲۲) و عباسی استمال و عباسپور (۱۴۰۲) است.

با توجه به نتایج فرضیه‌های پژوهش مبنی بر اینکه هرچه عوامل نظام راهبری شرکتی افزایش یابد هم حرکتی سود نیز افزایش می‌یابد، به سرمایه‌گذاران و سهامداران پیشنهاد می‌شود در تصمیمات سرمایه‌گذاری خود، هم حرکتی سود را نیز تحلیل کنند. در صورتی که هم حرکتی سود بیشتر باشد، در این صورت آنها می‌توانند استخراج محتوای اطلاعاتی مورد نیازشان را در سطح صنعت راحت‌تر انجام دهند با توجه به نتیجه فرضیه‌ها و اینکه هرچه عوامل نظام راهبری شرکتی افزایش یابد هم حرکتی سود نیز افزایش می‌یابد، لذا، به تحلیلگران و مشاوران مالی پیشنهاد می‌شود در تحلیل‌های خود به عوامل نظام راهبری شرکتی، هم حرکتی سود توجه ویژه نمایند. بر اساس یافته‌های نتایج فرضیه‌های پژوهش به دست آمده این پژوهش، مبنی بر تاثیر مستقیم و معنی‌دار عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود، به سازمان‌های قانون‌گذار پیشنهاد می‌گردد برای کمک به برای اتخاذ تصمیم‌گیری‌های بهینه و افزایش کارایی بازار سرمایه، پیشنهاد می‌شود با انتشار دستورالعمل‌های مرتبط، شرکت‌های پذیرفته شده را ملزم به افزایش عوامل نظام راهبری شرکتی کنند تا از این طریق محیط اطلاعاتی شرکت افزایش یافته و به دنبال خود هم حرکتی سود افزایش یافته و چرخه اقتصادی بهبود یابد. به پژوهشگران برای انجام پژوهش‌های آتی پیشنهاد می‌شود به بررسی تأثیر عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود با تأکید بر توانایی مدیریت پرداخته‌پردازند. همچنین، تأثیر سوگیری رفتاری مدیران بر ارتباط بین تأثیر عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود بررسی گردد. بررسی تأثیر عوامل نظام راهبری شرکتی بر هم حرکتی سود با تأکید بر نقش تعدیلی شهرت حسابرسی و شهرت مدیران بررسی گردد.

منابع

- افسری، نیما، ترابی، تقی، نیکومرام، هاشم، و دارابی، رویا. (۱۴۰۰). تبیین تاثیر ساز و کارهای حاکمیت شرکتی بر سیاست تقسیم سود در بورس اوراق بهادار تهران. *نشریه دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۱۰(۳۷)، ۶۹-۸۲.
- حساس یگانه، یحیی، مرادی، محمد، و اسکندر، هدی. (۱۳۸۷). بررسی رابطه بین سرمایه‌گذاران نهادی و ارزش شرکت. بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، ۱۵(۳)، -.
- حمیدیان، نرگس. (۱۴۰۱). تأثیر هم حرکتی سود بر احتمال دستکاری سود با در نظر گرفتن رقابت بازار محصول. *پیشرفت‌های حسابداری*، ۱۴(۲)، ۱-۳۱.
- خدمتی، فریبا. (۱۳۹۵). تأثیر حاکمیت شرکتی بر مدیریت سود. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت و علوم مالی، دانشگاه غیردولتی خاتم، تهران.
- رضایی، فرزین، و محمدی زاده، مینو. (۱۳۹۳). نقش حاکمیت شرکتی و ساختار بازار در بهره‌وری شرکت‌ها. *پژوهشنامه اقتصاد و کسب و کار*، ۵(۶)، ۱۰۵-۱۱۹.
- روحي علیایی، فهیمه. (۱۳۹۳). گذری بر حاکمیت شرکتی. *مجله بورس*، ۱۱۱، ۳۳-۳۴.
- سلیمانی فر، فردوس، و ناصر آبادی، دلیر. (۱۳۹۹). تأثیر حاکمیت شرکتی بر واکنش بازار به سود غیرمنتظره. *فصلنامه رویکردهای پژوهشی نوین در مدیریت و حسابداری*، ۴(۲۷)، ۱۳-۲۶.
- صالحی کردآبادی، سجاده، و زاد دوستی، فرزانه. (۱۳۹۹). رابطه حاکمیت شرکتی، مدیریت سود و عملکرد مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *چشم‌انداز حسابداری و مدیریت*، ۳(۲۶)، ۹۲-۱۰۹.
- عباسی استمال، محمدرضا، و عباسپور، اکبر. (۱۴۰۲). تأثیر عوامل نظام راهبری شرکتی بر مخارج تحقیق و توسعه واحد تجاری با تأکید بر شرایط تحریم اقتصادی. *پژوهش‌های حسابداری و راهبری شرکتی*، ۱(۳)، ۱۲۷-۱۴۲.
- وقفی، حسام، صدیقی، جیران، حسینی، سید احسان، و پاکدلان، سعید. (۱۴۰۲). بررسی رابطه هم‌زمانی قیمت سهام بر قیمت‌گذاری نادرست سهام با تأکید بر نقش کیفیت گزارشگری مالی. *حسابداری مالی*، ۱۵(۶۰)، ۳۷-۵۸.

Abbasi Astamal, M. R., & Abbaspour, A. (2023). The Effect of Corporate Governance System Factors on Research and Development Expenses of a Business Unit with an Emphasis on the Conditions of Economic Sanctions. *Journal Accounting and Corporate Governance Researches*, 1(3), 127-142 (in Persian).

- Afsari, N., Torabi, T., Nikoomaram, H., & Darabi, R. (2021). Explaining the impact of corporate governance mechanisms on dividend policy in Tehran Stock Exchange. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 10(37), 69-82 (in Persian).
- Al-ahdal, W. M., Alsamhi, M. H., Tabash, M. I., & Farhan, N. H. S. (2020). The impact of corporate governance on financial performance of Indian and GCC listed firms: An empirical investigation. *Research in International Business and Finance*, 51(C).
- Al-Malkawi, H-A. N., Pillai, R., & Bhatti, M. I. (2014). Corporate governance practices in emerging markets: The case of GCC countries. *Economic Modelling*, 38(C), 133-141.
- Baker, K., Ni, Y., Saadi, S., & Zhu, H. (2019). Competitive earnings news and post-earnings announcement drift. *International Review of Financial Analysis*, 63(1), 331-343.
- Bergsma Lovelace, K., Fodor, A., Singal, V., & Tayal, J. (2020). Option Trading after the Opening Bell and Intraday Stock Return Predictability. *Financial Management*, 49(3), 769-804.
- Bushee.b. J., & Noe. c. (2001). Corporate Disclosure practices, Institutional Investors, and Stock returns volatility. *Journal of Accounting Research*, 38, 171.
- Foster, G. (1981). Intra-industry information transfers associated with earnings releases. *Journal of Accounting and Economics*, 3(3), 201-232.
- Freeman, R., & Tse, S. Y. (1992). An earnings prediction approach to examining inter-company information transfer. *Journal of Accounting and Economics*, 15(4), 509-523.
- Gong, G., Li, L. Y., & Zhou, L. (2013). Earnings Non-synchronicity and Voluntary Disclosure. *Contemporary Accounting Research*, 30(4), 1560-1589.
- Graham, R. C., & King, R. D. (2000). Accounting practices and the market valuation of accounting numbers: evidence from Indonesia, Korea, Malaysia, the Philippines, Taiwan, and Thailand. *International Journal of Accounting*, 35(4), 445-470.
- Hamidian, N. (2023). The effect of earnings co-movement on the probability of earnings manipulation: by considering product market competition. *Journal of Accounting Advances*, 14(2), 65-97 (in Persian).
- Hasas Yeganeh, Y., Moradi, M., & Eskandar, H. (2008). The Relationship between Institutional Investors and Corporate Value. *Accounting and Auditing Review*, 15(3), - (in Persian).
- Herfindal, O. C. (1959). A General Evaluation of Competition in the Copper Industry. *Copper Costs and Prices. 1870-1957*, Baltimore: Hohns Hopkins Press, xhap.70.
- Imam, M. O., & Malik, M. (2007). Firm Performance and Corporate Governance Through Ownership Structure: Evidence from Bangladesh Stock Market. *International Review of Business Research Papers*, 88-110.
- Jackson, A. B., Chao, Li., & Morris, R. (2020). Earnings Co-movements and the Informativeness of Earnings. *The Journal of Accounting Finance and Business Studies*, 56(3), 295-319.
- Jackson, A. B., Rountree, B. R., & Sivaramakrishnan, K. (2017). Earnings Comovements and Earnings Manipulation. *Review of Accounting Studies*, 22(3), 1340-1365.
- Khedmati, F. (2016). The Effect of Corporate Governance on Earnings Management. Master's Thesis, Khatam Non-Governmental University, Faculty of Management and Financial Sciences, Tehran (in Persian).
- Koo, D. S., Julie Wu, J., & Yeung, P. E. (2017). Earnings attribution and information transfers. *Contemporary Accounting Research*, 34(3), 1547-1579.
- Kovacs, T. (2016). Intra-industry information transfers and the post-earnings announcement drift. *Contemporary Accounting Research*, 33(4), 1549-1575.
- Liu, B., Tan, K., Wong, S., & Yip, R., (2022). Intra-industry information transfer in emerging markets: Evidence from China. *Journal of Banking & Finance*, 140, 140(1), 106518.

- Liu, S., Yin, Ch., & Zeng, Y. (2021). Abnormal investment and firm performance. *International Review of Financial Analysis*, 78, 101886.
- Rezaei, F., & Mohammadizadeh, M. (2014). The Role of Corporate Governance and Market Discipline on Firms Productivity. *Journal of Economics and Business Reaserch*, 6(5), 105-119 (in Persian).
- Roohi Aliae, F. (2014). A review of corporate governance. *Stock Exchange Journal*, 111, 33-34 (in Persian).
- Salehi-Kordabadi, S., & Zad-Dousti, F. (2020). The relationship between corporate governance, earnings management and financial performance in companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Journal of Accounting and Management Vision*, 3(26), 92-109 (In Persian).
- Soleimani Far, F., & Nasser Abadi, D. (2020). The Impact of Corporate Governance of the Market Response to Unexpected Profits. *Journal of New Research Approaches in Management and Accounting*, 4(27), 13-26 (in Persian).
- Thomas, J., & Zhang, F. (2008). Overreaction to intra-industry information transfers?. *Journal of Accounting Research*, 46(4), 909–940.
- Vaghfi, H., Seddighi, J., Hosseini, S., Pakdelan, S. (2020). The Effect of Stock Price Synchronicity on Mispricing with an Emphasis on the Role of Financial Reporting Quality. *Quarterly Financial Accounting*, 15 (60), 37-58(in Persian).